

Vyplňujte jen bílé kolonky!

Formulář vyplňujte na počítači; kolonky se zvětší automaticky podle množství textu.

NETECHNICKÉ SHRNUVÁNÍ PROJEKTU POKUSŮ

Název projektu pokusů

Úloha vápníkových kanálů v rozvoji a progresi srdečního selhání u spánkové apnoe

Doba trvání projektu pokusů 1.6.2018 - 31.12.2021

Klíčová slova - maximálně 5 srdeční, selhání, spánková, apnoe, vápník

Účel projektu pokusů - označte jej křížkem (x) do prázdného polička

	základní výzkum
x	translační nebo aplikovaný výzkum
	vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků
	ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
	zachování druhů
	vyšší vzdělávání nebo odborná příprava
	trestní řízení a jiné soudní řízení

Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Obstrukční spánková apnoe je onemocnění postihující 5-15 % běžné populace. Je to onemocnění, které je významně asociováno s rozvojem kardiovaskulárních onemocnění, mezi něž patří například srdeční selhání. Pacienti trpící obstrukční spánkovou apnoe mají 2,38x vyšší riziko rozvoje srdečního selhání než běžná populace. Zároveň byla v populaci pacientů se srdečním selháním reportována prevalence obstrukční spánkové apnoe 37 %.

Srdeční selhání je onemocnění postihující 250 000 obyvatel v České republice a toto číslo bude v nejbližších letech narůstat vzhledem k prodlužujícímu se věku obyvatelstva. Mezi nejčastější příčiny tohoto onemocnění patří ischemická choroba srdeční, chlopenní vady, hypertenze a kardiomyopatie. Přestože patofyzioligické mechanismy vedoucí k rozvoji srdečního selhání u pacientů s obstrukční spánkovou apnoe jsou známy (fragmentace spánku, expozice intermitentní hypoxii, mechanické zatěžování srdečních oddílů), molekulární podstata dosud není objasněna. Předpokládáme, že mechanismy podílející se na rozvoji srdečního selhání u pacientů s obstrukční spánkovou apnoe jsou podobné jako u klasické ischemické etiologie, tj. remodelace myokardu, změny energetického metabolismu, nadměrná neurohumorální stimulace a abnormální cirkulace vápníku.

V předkládaném projektu budeme využívat myšího modelu k verifikaci objevů z buněčné linie HL-1 (spontánně se kontrahující kardiomyocyty). Předpokládáme, že expozice intermitentní hypoxii ovlivní cirkulaci vápníku v myších kardiomyocytech. Následně budeme testovat, zda-li farmakologická stabilizace vápníkových kanálů pomocí moderních léčiv ze skupiny Rycals (JTV-519 a S107) povede k lepší cirkulaci vápníku na molekulární úrovni.

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

Předpokládáme, že experimenty v rámci tohoto projektu přinesou nové významné poznatky o vlivu intermitentní hypoxie na metabolismus vápníku v kardiomyocytech, jakožto jeden z klíčových molekulárních mechanismů rozvoje srdečního selhání u pacientů s obstrukční spánkovou apnoe. Translační význam předkládané studie spočívá nejen v popsání vápníkového metabolismu, ale zejména v možnosti efektivně a cíleně zlepšit buněčné hospodaření s vápníkem pomocí stabilizace RyR2 kanálu.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

Pro experimenty v rámci zmíněného projektu plánujeme využít zavedený model spánkové apnoe u myší (Tagaito 2001). K pokusu budou použity C57/BL6-J myši (samci) ve věku 6-8 týdnů.

Celkový počet zvířat použitých v rámci této studie odhadujeme na n=120:

- 60 zvířat v tomto rozpisu: n=15 pro skupinu léčenou JTV-519 a placebem (DMSO), násobeno 2x (kontrolní a hypoxicke skupina)
- 60 zvířat v tomto rozpisu: n=15 pro skupinu léčenou S107 a placebem (H2O), násobeno 2x (kontrolní a hypoxicke skupina)

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

K pokusu budou použity C57/BL6-J myši (samci) ve věku 6-8 týdnů. Ti budou po dobu 2 týdnů přerušovaně vystavováni hypoxickemu nebo normoxickemu (kontrolnímu) prostředí. Expozice bude prováděna každý den po dobu 12-ti hodin během spánkové části denního cyklu.

Rycals budou kontinuálně podávány subkutánně po dobu 14 dní pomocí osmotické pumpy (Alzet, Velaz)

implantované na hřbetu myší. Léky budou podávány v dávce 0,5mg/kg/h (JTV-519 rozpouštěné v DMSO) resp. 5mg/kg/h (S107 rozpouštěné v H₂O). Jako placebo bude využito DMSO resp. H₂O. Po dokončení expozice hypoxickým či kontrolním podmínkám budou myši uvedeny do anestezie isofluranem a následně bude provedena excize srdce, které bude zavěšeno na Langendorffův systém a budou z něj izolovány kardiomyocyty.

Kadavery zvířat budou po ukončení pokusu uloženy do mrazničky a následně odvezeny/zpracovány firmou Asavet a.s.

Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uveděte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

Pro uvedený typ pokusu neexistuje alternativní metoda vzhledem k mechanickým, metabolickým a neurohumorálním mechanismům způsobujícím srdeční selhání u spánkové apnoe, nicméně součástí celé studie je také in-vitro část, ve které bude zkoumán přímý vliv intermitentní hypoxie na HL-1 linii kardiomyocytů bez interference dalších faktorů. Laboratorní myš je nejvhodnějším druhem pro tuto studii, jelikož metabolické změny indukované syndromem spánkové apnoe jsou pravděpodobně zprostředkovány mechanickými, endokrinními a neuronálními mechanismy, které není možné studovat za podmínek in-vitro a model intermitentní hypoxie je na myším modelu dobře validován a úspěšně využíván v řadě laboratoří.

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

Počet zvířat užitých v každé skupině byl stanoven na základě předchozích studií jako minimální počet nutný k detekci cca 25% rozdílu mezi skupinami. K redukci počtu zvířat dále dochází vysokou technickou zdatností investigátorů a kombinací in-vitro a in-vivo metodik.

Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

Invazivní procedury jsou vykonávány v celkové anestezii. Samotné vystavení intermitentní hypoxii nepředstavuje významný zdroj stresu (obdoba spánkové apnoe u lidí), neomezuje sociální interakce ani celkovou kvalitu života pokusných zvířat. Se zvířaty budou manipulovat výhradně osoby s platným školením v rámci zákona na ochranu pokusných zvířat.